
Protokoll

Fra møte i faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester

Dato: 06.02.2018, kl. 10.00

Sted: Sandakerveien 24 C, Bygg D. Rom OSL S24C D11-1 M2.

Møteleder: Janneche Utne Skåre

Deltakere

Fra Faggruppe 5:

Janneche Utne Skåre (møteleder), Anne Lise Brantsæter, Christiane Kruse Fæste, Heidi Amlund, Anders Ruus, Helle Knutsen (på Skype for business punkt 1-5), Gunnar Sundstøl Erikssen, Irma Oskam

Forfall:

Cathrine Thomsen, Helen Engelstad Kvaem

Fra Mattilsynet, Seksjon for fremmedstoffer:

Julie Tesdal Håland (punkt 8 og 9)

Fra Mattilsynet, seksjon for drikkevann

Morten Nicholls (punkt 1- 4)

Fra Miljødirektoratet, Seksjon for kjemikalier:

Heidi Morka (fra kl 12.00)

Fra VKM sekretariatet:

Carola Rosseland (referent)

1. Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Det ble ønsket velkommen til møte i faggruppe for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester. Medlemmene fikk muntlig forespørsel om habilitet, og ingen erklærte seg inhabile vedrørende sakene som skulle behandles på dette møtet.

2. Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden

Møteinnkalling og dagsorden ble godkjent.

3. Hva og hvordan bør Mattilsynet overvåke fremmedstoffer i mat?

Utkast til bestilling ble diskutert på forrige møte. Oppdraget ble vurdert som veldig omfattende og tidkrevende. Det er derfor viktig å gjøre avgrensninger tidlig i prosjektet. Faggruppen er usikker på hvordan disse best skal gjøres for at resultatet skal være til mest nytte for Mattilsynet. Hvis man går ut brett i tidlig fase av prosjektet for å minimere risikoen for å overse «nye» risikosubstanser som ikke er så godt dokumenterte kan litteraturstudiet bli veldig omfattende og tidkrevende. Dette vil øke muligheten for at svaret ikke er gjeldende når rapporten er klar for publisering.

Faggruppen noterte at en vurdering basert på det bestillingsutkastet som ble gjennomgått på forrige møte vil bruke opp en stor del av både medlemmene og sekretariatets tidsressurser.

Faggruppen ber Mattilsynets representant om å ta med disse innspillene tilbake til Mattilsynet for intern diskusjon om det er mulig å spisse bestillingen. Parallelt vil sekretariatet organisere et møte med mål om å komme med innspill til utkastet og/eller løsningsforslag til prosjektet.

4. Mikroplast

Kort oppdatering om VKMs selvinitierte mikroplast-prosjekt av faggruppelider. Mandatet er fortsatt under diskusjon og avgrensningene av prosjektet er ikke fastlagt enda. En mandatgruppe skal ha møte 13. februar. De punkter som da skal diskuteres ble gjennomgått og medlemmene i faggruppe 5 kom med innspill.

Mattilsynets representant fra seksjon for hygiene og drikkevann informerte om hvilke initiativ som pågår fra Mattilsynets, Miljødirektoratets og departementenes side vedrørende kartlegging av mikroplast i drikkevann. Ti vannverk har blitt bedt om å analysere vannprøver, både fra råvannkilder og fra drikkevann. NIVA og FHI er også bidragsytere inn i dette prosjektet med henholdsvis analyser og vurdering av resultatene. Rapporten er forventet ferdig i mars 2018. Fra Mattilsynets side har det vært diskutert å bestille en vurdering fra VKM når disse resultatene foreligger. Informasjon om det pågående vannprosjektet tas videre til mandatgruppen i VKMs selvinitierte prosjekt.

Miljødirektoratet informerte om et kommende forslag om EU-forbud under REACH for mikroplast og oxy-degradative plast som tilsettes i produkter. Planen er at restriksjonsforslagene skal innleveres i januar 2019, fulgt av internasjonal høring og behandling i ECHAs komiteer før saken avgjøres i EU kommisjonen.

5. Erukasyre i sjømat

Erukasyre i sjømat inngår i listen over kommende bestillinger fra MT og ble diskutert på FG5 møtet i november. Erukasyre ble risikovurdert av EFSA i 2016, og i denne vurderingen ble TDI satt til 7 mg/kg b.w. (basert på reversible funn i hjertemuskulaturen hos rotter). I vurderingen fra EFSA manglet data på fisk og sjømat, men nye data på fisk og fiskeoljer er siden fremskaffet av NIFES.

Siden sist møte har faggruppen gjennomgått litteraturen etter humane data som eventuelt kunne danne grunnlag for en ny vurdering av TDI. Resultatet av denne gjennomgangen ble presentert og diskutert. Gruppen var enig om at det ikke var datagrunnlag for en ny TDI. Gruppen diskuterte hvorvidt nye forekomsttall fra NIFES kunne danne et grunnlag for scenariobeskrivelse for eksponering av Erukasyre fra fisk. Hvilke alderskategorier, og hvilke inntaksnivåer som burde brukes for en slik scenariobeskrivelse ble diskutert. Gjennomsnittsinntak for befolkningen og anbefalt fiskeinntak ble foreslått.

Faggruppen vil oppsummere resultatet av litteraturstudiet skriftlig til neste møte og skrive et forslag til scenarioberegning for inntak av Erukasyre fra fisk til den norske befolkningen, for videre diskusjon.

6. Kadmium i mineralgjødning

Kadmium i mineralgjødning er forankret i FG6. Faggruppen 5 har to representanter i prosjektgruppen, som hovedsakelig vil bidra med en humantoksikologisk vurdering som er planlagt relativt sent i prosjektet. Det er også foreslått at to eller flere medlemmer fra faggruppe 5 brukes som referansepersoner for rapportutkastet senere i prosjektet. Prosjektet hadde oppstartsmøte 24.1. Kort informasjon fra møtet ble gitt.

7. Kvikksølv i fisk

Mandat er formulert og godkjent av både VKM (FG5 og prosjekteier) og Mattilsynet. Oppstartsmøte var 30.1.18. Faglig leder ga en kort oppdatering.

Mattilsynet vil sammenstille data, og prosjektgruppen har utarbeidet en mal for hvilke forekomstdata som er i) nødvendig og ii) ønskelig, for gjennomføring av prosjektet. Malen ble presentert og godkjent av faggruppe 5.

Mandat og mal med foreslått tidslinje vil bli sendt til Mattilsynets Seksjon for Fisk og Sjømat snarest. Foreslått frist for forekomst data er 28.2, og publisering av vurderingen 1. september.

8. Kommunikasjon med media

Faggruppens medlemmer og VKMs sekretariat har fått henvendelser fra media med både faglige spørsmål rundt nytte-risikovurderingen av fisk, og spørsmål om prosjektsamarbeid og habilitet. Svarene som ble sendt i den forbindelse ble gjennomgått og gruppen diskuterte

viktigheten av å møte henvendelser fra media og publikum seriøst og kunnskapsbasert, også når dette krever omfattende og arbeidskrevende besvarelser.

9. Ord og begreper

På MT liste over høyt prioriterte oppdrag er et ønske om en oversikt over ulike typer verdier, eks MOE, benchmark dose og en forklaring på hva svarene og bruken av de ulike metodene betyr. Det er noe uklart for faggruppen hvilke ord og begrep som bør prioriteres. Gjelder ønsket en god definisjon og beskrivelse av konkrete metoderelaterte ord, som benchmark dose, TDI og lignende, eller om det gjelder mer abstrakte termer som beskriver ikke-kvantifiserbar risiko?

Et relatert prosjekt pågår i VKMs hovedkomite. Faggruppen diskuterte mulighetene for enkelt å finne frem til gode svar innen toksikologiområdet, uten å utvide oppdraget til å gjelde alle fagfelt som VKM dekker.

Tilbakemeldingene tas tilbake til Mattilsynet for intern diskusjon. Faggruppen avventer tilbakemelding fra Mattilsynet.